

Ang COVID-19 Variants at ang pananagutan ng Imperyalismo sa paglala ng pandemya

Mahigit isang taon nang urong-sulong ang rehimeng US-Duterte sa pagpapatupad ng *lockdown* sa bansa. Mahigit isang taon na rin nitong binibitin-bitin ang *mass testing*, ayuda sa panahon ng pandemya at bakuna sa mga tao hanggang sa tuluyan na lamang silang mawalan ng tiwalang mareresolba ng rehimen ang krisis bago pa matapos ang termino nito sa 2022. Ngayon, hindi pa nga nakaaahon mula sa patuloy na pananalasa ng pandemya sa bansa, kailangan na namang harapin ng mamamayang Pilipino ang banta ng dumarami at higit na kumplikadong mga *variant* ng Covid-19 na kumakalat sa bansa at sa buong mundo.

Bakit nagkakaroon ng mas maraming *variant*? Bakit higit pang dumarami ang nahahawaan ng Covid-19 kahit mayroon nang bakuna?

Dumarami ang *variants* ng isang bayrus kapag mas mataas ang *transmission rate* nito o mas marami ang nahahawa ng orihinal na bayrus. Dahil ang *variant* na umusbong ay maaaring mas mabagsik at mabilis makahawa, higit na bumibilis ang *transmission rate* at maaaring doble pa sa bilang ng mga dating nahahawaan kada araw ang mahawaan ng bagong *variant*.

Pangunahing ugat ng biglang pagdami ng *variants* at pagsirit ng mga kaso ng Covid-19 sa bansa ay ang kapalpakan ng reaksyunaryong gubyernong maagang agapan ang pandemya, pagluluwag sa mga restriksyon nang walang sapat na kahandaan at pagtigil sa pagsunod sa *health protocols* tulad ng pagsusuot ng *face masks* at *social distancing*. Ganito ang naging karanasan sa Brazil, kung saan mismong pangulo nila ang tumatangging magsuot ng *face mask* at magpataw ng mga restriksyon sa paggalaw at *social distancing*.

Ngunit kung mayroong puno't dulong dapat managot sa patuloy na pananalasa ng Covid-19 sa buong daigdig, ito ang monopolyo kapitalismo. Linumpo nito ang ekonomya ng maliliit at mahihirap na bansang tulad ng Pilipinas, kinonotrol ang ekonomya at pulitika sa puntong wala nang kakayahang tumindig ang naturang mga bansa sa sariling mga paa. Dinabong nito ang rekurso ng mga bansa hanggang sa wala

nang magawa ang mga ito kung hindi ibukas ang mga pambansang ekonomya sa pagbaha ng mga *imported* na produkto, mga turista at mga negosyanteng dayuhan (na maaaring mayroong dalang bayrus).

Dulot din ng pagtrato ng monopolyo kapitalismo sa lahat ng bagay bilang isang negosyo, limitado ang akses ng milyun-milyong tao sa daigdig sa kalinisan at *hygiene*, regular na *check-up* at mga regular na gamot at bitaminang makatutulong sana sa pagpapalakas ng resistensya. Ginawa nitong karera ang paglikha ng mga bakuna, at isinubasta naman ang pagbebenta ng mga ito. Sa sobrang pagkaganid, kinalimutan nitong kahit mayroong kakayahan ang mayayamang bansang mapabakunahan ang kanilang populasyon, hindi pa rin sila ganap na magiging ligtas sa Covid-19 hangga't hindi nakakahabol ang ibang bansa.

Ano ang pagkakaiba ng *variants*, *mutations* at *strains*? Paano nagkakaroon ng mga ito?

Para maintindihan kung bakit higit na delikado ang pagdami ng nahahawaan o patuloy na *transmission* ng Covid-19 at kung ano ang epekto nito sa lalo pang pagpapalawig ng pandemya, mahalagang maintindihan ang pagkakaiba ng *variants*, *mutations* at *strains*.

Bawat bayrus ay maaaring magkaroon ng iba't ibang *variant*, *mutation* at *strain*. Maaapektuhan nito ang bilis ng bayrus na kumalat at kumapit, kung gaano ito higit na nagiging nakakamatay at ang bisa ng mga bakunang ginawa. Bagamat mayroon nang ilang

bakunang nalikha at ipinamamahagi, hindi epektibo ang mga ito sa lahat ng *variant* na kumakalat.

Nahahawaan ng Covid-19 ang isang tao kapag pumapasok ang bayrus sa kanyang katawan at kumakapit sa isang selula. Sa selulang ito mamamahay ang bayrus at mananatili roon upang makapagparami sa loob ng katawan ng isang tao. Sa panahong dumarami ito, maaari itong magkaroon ng mga katangiang wala sa orihinal na bayrus na kumapit sa katawan ng tao (*errors*). Ito ang tinatawag na *mutation*. Ang bayrus na mayroong naturang *mutation* ang nagiging *variant*. Sa gayon, nagkakaroon ng iba't ibang *variant* batay sa isa o kumbinasyon ng iba't ibang *mutation*.

Bagamat mayroong *mutation* ang bayrus, hindi awtomatikong ibig sabihin nito'y magiging iba na ang kilos at pisikal na katangian nito kumpara sa orihinal na bayrus. Ngunit sa ilang pagkakataon, maaaring mag-iba ang katangian nito. Resulta nito ang isang *variant* na mas mabilis kumapit sa ibang selula, mas mabilis dumami, mas mabilis kumalat o iba pa. Ito na ang tinatawag na *strain*. Sa gayon, masasabing ang lahat ng *strain* ay mula sa *variant*, ngunit hindi lahat ng *variant* ay maituturing na isang *strain*.

Sa kasalukuyan, ang limang kumakalat na *variant* ng Covid-19 sa buong Pilipinas ay itinuturing din na *strains* dahil mayroon itong mga katangiang higit na nagpapalubha sa epekto ng orihinal na bayrus.

Ano ang apat na variants o strains ng Covid-19 na kumakalat?

Variant	Saan Nagmula at Kailan natuklasan	Katangian	Mga bakunang epektibo laban dito	Ilang mga lugar kung saan ito kumakalat
Alpha Variant (B.1.1.7)	United Kingdom; Setyembre 2020	Higit na mas mabilis makahawa (40%-70% mas mabilis). Ayon sa ilang pag-aaral, higit na mabagsik at nakamamatay umano kumpara sa orihinal na bayrus.	Pfizer-BioNTech, Moderna, Astrazeneca (75% bisa laban sa variant), Novavax (85% bisa)	Pilipinas, UK, US. Kumalat na sa humigit-kumulang 50 bansa.
Beta Variant (B.1.3.5.1)	South Africa; Oktubre 2020	Mayroong kakayahang labanan ang <i>antibodies</i> , na pumipigil sa pagkalat ng bayrus sa katawan. Higit ring mabilis na nakakahawa, tulad ng UK Variant.	Moderna (batay sa inisyal na pagsusuri)	Pilipinas, South Africa, US, UK at sa hindi hihigit sa 20 bansa.
Gamma Variant (P.1)	Brazil; Kalagitnaan ng 2020	Mayroong kakayahang labanan ang <i>antibodies</i> .		Pilipinas, Brazil, US UK at sa hindi hihigit sa 10 bansa
Delta Variant (B.1.617.2)	India	Higit na mabilis ang <i>transmission rate</i> o bilis na makahawa kumpara sa UK variant. Kailangan pa ng karagdagang pagsusuri para malaman kung mas malala ang sakit na naidudulot nito o higit na pinabababa ang bisa ng mga bakuna.	Pfizer, AstraZeneca	Pilipinas, India, UK, Vietnam; namonitor sa hindi hihigit sa 21 bansa
Theta Variant (P.3)	Pilipinas; Pebrero 18, 2021	Nalalabanan ang <i>antibodies</i> , laluna ang mga nakuha mula sa mga bakuna.		Pilipinas, Japan, United Kingdom, Malaysia

Ano ang dapat gawin?

Mahigpit na nakakawing ang pagtuldok sa Covid-19 sa pagpapalakas ng kilusang anti-imperyalista sa buong mundo. Titigil lamang ang pagkalat at pagdami ng *variants* kapag nabawasan na ang dami ng nahahawaan ng sakit. At mababawasan lamang ito kung lahat ng bansa, kabilang na ang maliliit at mahihirap na bansa ay magkaroon din ng kapasidad sa *mass testing* at akses sa mga bakuna. Sa halip na kumpetisyon, dapat pairalin ang kultura ng pandaigdigang kooperasyon at pakikipagtulungan. Taliwas ito sa ubod ng imperyalismong lumalago lamang sa pamamagitan ng pagiging ganid at makasarili.

Sa Pilipinas, pinatunayan na ng rehimeng US-Duterte na wala itong interes na maresolba ang Covid-19 sa lalong madaling panahon. Sistematisiko ang kinakaharap na problema ng mamamayang Pilipino: walang maayos na serbisyong pangkalusugan kaya hindi makapagpa-*check up* ang mga tao, at kahit makapagpa-*check up* sila, wala namang bakuna. Ni hindi pa nga natutugunan ng pasistang rehimen kahit ang una at pangunahing pamamaraang mapigilan ang pagkalat ng pandemya – ang *mass testing*.

Nasa kamay na ng mga komunidad at ng mamamayang Pilipino ang pagharap sa Covid-19. Higit na makatutulong ang mga subkomite sa kalusugan ng mga rebolusyonaryong organisasyong masa, ang Liga ng Agham para sa Bayan (LAB), Makabayang Samahang Pangkalusugan (MSP) sa pagtitiyak na magkaroon ng sapat na akses sa

impormasyon ang mga taumbaryo sa kung anu-anong *variants* at bakuna ang epektibo sa mga ito. Pinakamainam na magkaroon ng programa ang mga baryo sa pagharap sa muling pagdami ng kaso ng Covid-19. Tulad ng unang bugso ng Covid-19 noong Marso 2020, dapat tiyakin ang sanitasyon sa mga komunidad. Patuloy na sundin ang *health protocols* tulad ng pagsusuot ng *face masks* at *social distancing*. Maging maagap sa pagpapa-*check up* kapag mayroon nang nararamdamang sintomas ng Covid-19. Palakasin ang mga grupong tulungan at kooperatiba sa kanayunan upang magkaroon ng suplay ng masusustansyang pagkain ang mga taumbaryo upang mapalakas ang kanilang resistensya laban sa mas mababagsik na *variants* ng bayrus.

Habang hinaharap ang banta ng Covid-19 sa mga komunidad, dapat pa ring igiit ng mamamayan sa reaksyunaryong gubyerno ang pagtitiyak na libre at maabot ng lahat ng mamamayang Pilipino ang mga darating na bakuna. Dapat patuloy na palakasin ang panawagan para sa maayos, libre at naaabot na serbisyong pangkalusugan, laluna sa kanayunan, laluna't kinakailangan ng *check-up* bago magpabakuna upang malaman kung aling tipo ng bakuna ang pinakamainam gamitin para sa isang tao. Higit sa lahat, papanagutin ang rehimeng US-Duterte sa pagkamatay ng puu-puong libong mamamayang Pilipinong pumanaw dahil sa Covid-19 at milyun-milyon pang naghihirap dahil sa kapalpakan ng pagharap nito sa pandemya.

Labanan ang Covid-19!

Labanan ang Duterte virus!

Pabagsakin ang pahirap at inutil na rehimen!

Magkalda sa tingating!

Panoorin ang seryeng

LABANWAAN

sa https://tinyurl.com/ndfbikol_vids

I-download at basahin
ang iba pang isyu ng

gikan sa

an dakulang sulo

sa yandex.disk/silyabbikolmarojabanua.wordpress.com